



EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0057/2013

1.3.2013

JELENTÉS

a pénzügyi és gazdasági válság emberi jogokra gyakorolt hatásáról
(2012/2136(INI))

Külügyi Bizottság

Előadó: Inese Vaidere

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	17
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....	22

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a pénzügyi és gazdasági válság emberi jogokra gyakorolt hatásáról (2012/2136(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje és a Bizottság 2011. december 12-i, „Emberi jogok és demokrácia az európai unió külső tevékenységének középpontjában – egy hatékonyabb megközelítés felé” című, az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett közös közleményére (COM(2011)0886),
- tekintettel a Külügyek Tanácsa által 2012. június 25-én elfogadott, emberi jogokkal és demokráciával kapcsolatos uniós stratégiai keretre és cselekvési tervre (11855/12),
- tekintettel az Európai Unió emberi jogi iránymutatásaira,
- tekintettel a G20-csoport 2012. június 18-19-i Los Cabos-i (Mexikó) csúcstalálkozójának következtetéseire,
- tekintettel az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele” című, 2011. október 13-i bizottsági közleményre (COM(2011)0637),
- tekintettel az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „Kereskedelem, növekedés és fejlődés – A leginkább rászoruló országokra szabott kereskedelmi és beruházási politika kialakítása” című, 2012. január 27-i bizottsági közleményre (COM(2012)022),
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelyet 1948-ban fogadtak el,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (ICCPR) és a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (ICESCR),
- tekintettel az Általános Ügyek Tanácsának 2012. szeptember 24-i következtetéseire,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanács által 2009. február 23-án közzétett, a világszintű gazdasági és pénzügyi válságoknak az emberi jogok egyetemes érvényesülésére és tényleges gyakorlására történő hatásáról szóló, S-10/1. számú állásfoglalására,
- tekintettel a pénzügyi és gazdasági világválsággal és annak a fejlődésre gyakorolt hatásával foglalkozó, 2009. június 24. és 26. között New Yorkban megrendezett ENSZ-konferenciára és az ott elfogadott záródokumentumra (melyet az ENSZ Közgyűlése a 63/303. számú határozattal hagyott jóvá 2009. július 9-én),
- tekintettel az ENSZ-nek a millenniumi fejlesztési célokról szóló, 2000. szeptember 8-án

elfogadott Millenniumi Nyilatkozatára¹,

- tekintettel a 2009. november 16–18-án Rómában tartott élelmiszerbiztonsági világcsúcstalálkozón elfogadott, a fenntartható globális élelmezésbiztonságra vonatkozó római elvekre,
- tekintettel a Magdalena Sepúlveda Carmona, az ENSZ akkori, az emberi jogok és a rendkívüli szegénység kérdésével foglalkozó független szakértője – aki jelenleg a rendkívüli szegénységgel és az emberi jogok kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó – által készített 2009-es ENSZ-jelentésre,
- tekintettel a Raquel Rolnik, a megfelelő lakhatás mint a megfelelő életszínvonalhoz való jog része kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó által 2009. február 4-én közzétett jelentésre,
- tekintettel az Olivier Schutter, az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó és Magdalena Sepúlveda Carmona, a rendkívüli szegénységgel és az emberi jogok kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó által 2012 októberében közzétett, „A szegények biztosítása – Globális alap a szociális védelemért” című, 7-es számú ENSZ politikai tájékoztató feljegyzésre,
- tekintettel „A pénzügyi és gazdasági világválság hatása a fejlődő országokra és a fejlesztési együttműködésre” című, 2010. március 25-i állásfoglalására²,
- tekintettel „Az emberi jogokról, valamint a szociális és környezetvédelmi normákról a nemzetközi kereskedelmi megállapodásokban” című, 2010. november 25-i állásfoglalására³,
- tekintettel az uniós külpolitika digitális szabadságra vonatkozó stratégiájáról szóló, 2012. december 11-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel a „Befektetés a jövőbe: új többéves pénzügyi keret (MFF) a versenyképes, fenntartható és befogadó Európáért” című, 2011. június 8-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel a „Pénzügyi, gazdaság és szociális válság: a szükséges intézkedésekre és kezdeményezésekre irányuló ajánlások” című, 2011. július 6-i állásfoglalására⁶,
- tekintettel „A harmadik országoknak nyújtott uniós költségvetés-támogatás jövőbeni megközelítése” című, 2011. október 13-i bizottsági közleményre (COM(2011)0638),
- tekintettel a „Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának jövője” című, 2012. október 23-i állásfoglalására⁷,

¹ <http://www.un.org/millennium/declaration/ares552e.htm>

² HL C 4. E, 2011.1.7., 34. o.

³ HL C 99. E, 2012.4.3., 31. o.

⁴ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0470.

⁵ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0266.

⁶ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0331.

⁷ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0386.

- tekintettel a Világbank és a Nemzetközi Valutaalap „Globális monitoring jelentés 2012” című, 2012. április 20-án közzétett jelentésére,
 - tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) és a Világbank „Szakpolitikai válaszok a pénzügyi és gazdasági válságra” című, 2012. április 19-i közös jelentésére,
 - tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet „Jobb állások egy jobb gazdaságért” című, 2012. április 29-én közzétett jelentésére,
 - tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet „A fiatalok globális foglalkoztatási trendjei 2012-ben” című, 2012 májusában közzétett jelentésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére és 119. cikke (2) bekezdésére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Fejlesztési Bizottság véleményére (A7-0057/2013),
- A. mivel – bár a pénzügyi és gazdasági válság, eltérő mértékben, a világ összes régióját, köztük az Európai Uniót is érinti – a jelen állásfoglalás célja a pénzügyi és gazdasági válság harmadik országokra gyakorolt hatásainak értékelése, a fejlődő és a legkevésbé fejlett országokra fókuszálva;
 - B. mivel a pénzügyi és gazdasági válság számos más válsággal – például élelmiszer-, környezeti és szociális válságokkal – összefonódott;
 - C. mivel nemcsak a gazdasági és szociális, hanem a politikai jogokat is érinti a válság azokban az esetekben, amikor a kormányok fokozódó elégedetlenség és gazdasági nehézségek idején korlátozzák a véleménynyilvánítási vagy az egyesülési szabadságot, mint ahogy az különösen az Észak-Afrikában és a Közel-Keleten 2011-ben kirobbant népfelkelések esetén is történt;
 - D. mivel a világ számos országában veszélybe kerültek a polgári és politikai jogok a társadalmi tiltakozások brutális elfojtása következtében; hangsúlyozza, hogy tiszteletben kell tartani a tájékoztatáshoz való jogot és a kormány válság elleni intézkedésekre vonatkozó szakpolitikai döntéseiben való részvétel jogát;
 - E. mivel, bár a válság polgári és politikai jogokra kifejtett hatásának teljes körű értékelése még várat magára, egyértelmű, hogy növelte a társadalmi feszültségeket, olykor a tiltakozások erőszakos elfojtását eredményezte, és megsokszorozta az olyan alapvető jogok megsértésének eseteit, mint a véleménynyilvánítás szabadsága és a tájékoztatáshoz való jog;
 - F. mivel a pénzügyi és gazdasági válság kedvezőtlenül érintette a fejlődő és a legkevésbé fejlett országokat, főleg az exportjuk iránti csökkenő kereslet, nagyfokú eladósodottság, a mérsékeltebb beáramló közvetlen külföldi befektetés (kkb) kockázata és a csökkenő hivatalos fejlesztési segély (ODA) formáiban, ami az emberi jogokra is hatással van azáltal, hogy kevesebb a forrás a szociális és gazdasági jogok biztosításához, és több ember esik a szegénység áldozatául;

- G. mivel a globális gazdasági válság az elmúlt tíz évben érzékelhetően megváltoztatta az életszínvonalat a fejlődő országokban, és mivel a fejlődő gazdaságok egynegyedében növekedett az egyenlőtlenség aránya, korlátozva ezzel az oktatáshoz, az élelemhez, a földhöz és a hitelhez való hozzáférést;
- H. mivel az Unió közös hivatalos fejlesztési segélyeinek összege a 2010-es 53,5 milliárd euróról 53,1 milliárd euróra csökkent, ezzel az uniós ODA szintje a GNI 0,42%-ára csökkent a 2010-es 0,44%-os szinthez képest; mivel azonban az EU és tagállamai továbbra is az ODA legnagyobb adományozói a világon;
- I. mivel az Unió és a partnerországok között létrejött kereskedelmi megállapodások célja többek között a kereskedelem és a befektetés támogatása és kiterjesztése, valamint a piachoz való hozzáférés javítása a gazdasági növekedés, az együttműködés és a társadalmi kohézió növelése, a szegénység csökkentése, új foglalkoztatási lehetőségek létrehozása, a munkafeltételek javítása és az életszínvonal növelése szándékával, ami végül az emberi jogok érvényesülését segítené elő;
- J. mivel biztosítani kell az összes kereskedelmi megállapodás emberi jogi záradékának megfelelő ellenőrzését és gyakorlati megvalósítását; mivel az Unió kereskedelmi megállapodásaiban rögzített emberi jogi záradék bármiféle rendszeres megsértése feljogosítja az aláíró feleket a „megfelelő intézkedések” meghozatalára, ami akár a megállapodás teljes vagy részleges felfüggesztését vagy felbontását, vagy korlátozások alkalmazását is jelentheti;
- K. mivel a „kereskedelemösztönző segély” kezdeményezés pozitív eredményeket mutat, és ezzel hozzájárul a partnerországokban a jobb kereskedelmi lehetőségek és gazdasági infrastruktúra kifejlődéséhez;
- L. mivel a pénzügyi válság egyik oka az, hogy elmulasztották meghozni a korrupció minden formájának megelőzését, felderítését és felszámolását célzó megfelelő intézkedéseket; mivel a mind fejlődő, mind a fejlett országok állami és magánszektorában széles körben elterjedt korrupció hátráltatja a polgári, politikai és szociális jogok hatékony, széles körű és egyforma védelmét és előmozdítását; mivel a korrupció gátolja a demokrácia és a jogállamiság érvényesülését, valamint közvetlenül érinti a lakosságot azáltal, hogy maga után vonja a közszolgáltatások árának emelkedését, rontja azok minőségét, és gyakran korlátozza a szegények vízhez, oktatáshoz, egészségügyi ellátáshoz és számos más kulcsfontosságú szolgáltatáshoz való hozzáférést;
- M. mivel a jelenlegi gazdasági válság jelentős hatást gyakorol a demokráciára, valamint az Európai Unió és más jelentős donorok által a kormányzáshoz nyújtott támogatásra; mivel a gazdasági nehézségek következtében várhatóan csökken a donor országok által nyújtott külföldi támogatás; mivel azonban a globális válság miatt még fontosabb a harmadik országokban zajló politikai reformok és demokratikus fejlődés támogatásának fenntartása;
- N. mivel a pénzügyi és gazdasági válság ezenfelül aránytalan hatással van egyes konkrét csoportok, különösen a legszegényebbek és a leginkább a társadalom peremére szorultak jogaira;

- O. mivel a legszegényebbek jogai sérültek a leginkább a válság alatt; mivel a Világbank adatai szerint 1,2 milliárd ember él rendkívüli szegénységben kevesebb mint 1,25 dollárból naponta; mivel a Világbank becslései szerint a gazdasági válság eredményeképpen 2020-ig még egy gyors újbóli fellendülés esetén is újabb 71 millió ember fog rendkívüli szegénységben élni; mivel a világ szegényeinek háromnegyede közepes jövedelmű országokban él;
- P. mivel a pénzügyi válság különféle átviteli csatornákon keresztül terjedt szét a világban, egyéb, eltérő sebességű és intenzitású válságokkal (pl. élelmiszer- és üzemanyagválság) kölcsönhatásban; aggodalommal veszi tudomásul, hogy a Világbank és az ENSZ becslései szerint a válság következtében további 55–103 millió ember kényszerült szegénysorba, ami gátolja az emberi jogok további kiteljesedését;
- Q. mivel a szegénységben élő és rendkívül kiszolgáltatott helyzetben lévő embereknek hatékony és megengedhető árú hozzáférésre van szükségük az igazságszolgáltatáshoz abból a célból, hogy érvényesíthessék a jogaikat, illetve hogy felléphessenek az emberi jogaik megsértése ellen; mivel a tisztességes bírósági eljáráshoz való hozzáférés hiánya miatt még inkább ki vannak téve a gazdasági és szociális sebezhetőség hatásainak;
- R. mivel a munkanélküliek száma globális szinten elérte a 200 milliót 2012-ben – ami a 2008-as válság kezdetéhez képest 27 milliós növekedés –, ez pedig veszélyezteti a munkához való jogot és csökkenti a háztartások jövedelmét; mivel a gazdasági viszonyok romlása és a munkanélküliség az emberek egészségére is hatással lehet, ami az önbecsülés hiányát vagy akár depressziót is okozhat;
- S. mivel a fejlődő országokban foglalkoztatott munkavállalók több mint 40%-a az informális szektorban dolgozik, ami sok esetben bizonytalan és egyenlőtlen, szociális védelem nélküli munkakörülményekhez vezet, és a családjaik mindössze 20%-ának van hozzáférése bármiféle szociális védelemhez;
- T. mivel a válság következtében például a még több nem fizetett munka és az erőszak növekedése révén csökkentek a nők jogai; mivel a közszolgáltatások fejlesztése és a hatékony szociális védelmi rendszerek létrehozása alapvető fontosságú a nők gazdasági és szociális jogainak biztosítása szempontjából;
- U. mivel a nők gyakran részesülnek a férfiakhoz képest egyenlőtlen munkahelyi bánásmódban a munkához jutás, a fizetés, az elbocsátás, a társadalombiztosítási ellátások és az újrafelvétel terén;
- V. mivel a válság aránytalanul sújtja a fiatalokat; mivel globális szinten 74,8 millió 15 és 24 év közötti munkanélküli fiatal volt 2011-ben, ami több mint 4 milliós növekedés 2007 óta, különösen magas munkanélküliségi rátával a Közel-Keleten és Észak-Afrikában;
- W. mivel az alacsony és közepes jövedelmű országokban körülbelül 200 millió olyan fiatal él, aki nem fejezte be az általános iskolát, vagyis nem élhetett az oktatáshoz való jogával;

- X. mivel a gyermekeket különösen sújtja a pénzügyi és gazdasági válság, hiszen életkörülményeiket gyakran súlyosbítja gondviselőik kiszolgáltatottsága és bizonytalan helyzete;
- Y. mivel globális szinten 61 millió iskoláskorú gyermek nem jár iskolába, és a mindenkire kiterjedő alapfokú oktatás elérése terén érzékelt fejlődés 2008 óta lelassult; mivel Szubszaharai-Afrikában 31 millió gyermek nem jár iskolába, ami a globális adat fele, és több lány, mint fiú kényszerül az iskola abbahagyására azért, hogy a szegénység nyomása miatt kivegye a részét a házimunkából;
- Z. mivel tapasztalati bizonyítékok azt mutatják, hogy gazdasági válság idején, amikor csökken az oktatásra szánt költségvetés, több gyermek hagyja abba idő előtt az iskolát vagy egyáltalán nem is kezdi el azért, hogy munkába álljon; mivel több mint 190 millió 5 és 14 év közötti gyermek kényszerül munkavégzésre, Szubszaharai-Afrikában minden negyedik 5 és 17 év közötti gyermeket használnak gyermekmunkára, míg az ázsiai és csendes-óceáni térségben minden nyolcadikat, Latin-Amerikában és a Karib-térségben pedig minden tizediket; mivel a lányok jobban ki vannak téve annak a veszélynek, hogy kiveszik őket az iskolából azért, hogy gyermekmunkára vagy otthoni házimunkára kényszerítsék őket; mivel ez negatív hatással van a gyermekjólétre és az oktatáshoz való jogra, ami hosszú távon befolyásolja a munkaerő minőségét és általában a fejlődést;
- AA. mivel a származékos piacokon folytatott pénzügyi spekuláció következtében növekvő és ingadozó élelmiszerárak az alapvető szükségletek kielégítéséért küzdő milliók életét nehezítik meg; mivel 2007 óta lelassult az éhezés csökkentésében elért globális fejlődés; mivel 868 millió ember szenved krónikus alultápláltságban, túlnyomó többségük (850 millió ember) a fejlődő országokban; mivel a kiszolgáltatott háztartások által kifejlesztett túlélési stratégiák között van az élelem mennyiségének és/vagy minőségének a gyermekfejlődés kritikus szakaszában vagy a terhesség alatt történő csökkentése is, ami hosszú távú hatással van a fizikai fejlődésre és a mentális egészségre;
- BA. mivel az élelmiszertermelésre, valamint egyre nagyobb mértékben energetikai és ipari felhasználásra szánt mezőgazdasági termékek iránti növekvő keresletre tekintettel az egyre ritkább erőforrásnak minősülő földért vívott verseny is fokozódik; mivel a nemzeti és a nemzetközi befektetők hosszú távú adásvételi vagy lízingszerződések révén nagy kiterjedésű földterületeket szereznek meg, ami társadalmi-gazdasági és környezetvédelmi problémákhoz vezethet az érintett országok és különösen a helyi lakosság számára;
- CA. mivel a gazdasági válság különösen erősen sújthatja az időseket, akiknél nagyobb a kockázata, hogy elveszítik az állásukat, és akiket kevésbé valószínű, hogy újraképeznek vagy újrafoglalkoztatnak; mivel a válság korlátozhatja a megengedhető árú egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésüket;
- DA. mivel a gyógyszerek növekvő ára (akár 30%-kal) negatív hatással van a legkiszolgáltatottabbak, nevezetesen a gyermekek és az idősek, valamint a fogyatékossgal élők egészséghez való jogára;

- EA. mivel a gazdasági válság eredményeképpen globális szinten 214 millió migráns munkavállalót érint jobban az egyenlőtlen bánásmód, az alulfizettség vagy a munkabérek ki nem fizetése, illetve a fizikai bántalmazás;
- FA. mivel a hazautalások, a mikrofinanszírozás és a beáramló közvetlen külföldi befektetések a válság által a fejlődő országokban okozott sokk enyhítésének eszközei;
- GA. mivel az emberkereskedelem a rabszolgaság modern formája és az alapvető emberi jogok súlyos megsértése; mivel az emberkereskedők kihasználják, hogy a potenciális áldozatoknak a szegénység elkerülése érdekében tisztességes megélhetést nyújtó munkára van szükségük; mivel a nők és a lányok az emberkereskedelem áldozatainak kétharmadát alkotják;
- HA. mivel globális szinten 1,3 milliárd ember nem fér hozzá a villamos energiához; mivel az energiához, különösen a villamos energiához való hozzáférés alapvető fontosságú számos millenniumi fejlesztési cél eléréséhez, hiszen – többek között – a jobb termelékenység révén csökkenti a szegénységet, magasabb jövedelmeket generál, fejleszti a mikrovállalkozásokat, emellett gazdasági és társadalmi megerősítéshez vezet;
- IA. mivel a fejlődő országokban a mezőgazdasági ágazat a munkaerő több mint 70%-ának biztosít foglalkoztatást és megélhetést; mivel az ODA mezőgazdaságra szánt része folyamatosan csökken, és ma már az összes ODA-nak csak az 5%-át teszi ki; mivel az erőforrásokban hiányt szenvedő, alacsony jövedelmű országokban a mezőgazdasági ágazat növekedése ötször hatékonyabban csökkenti a szegénységet, mint más ágazatokban (tizenegyszer hatékonyabban Szubszaharai-Afrikában); mivel a vidékfejlesztés, továbbá a mezőgazdaság – különösen a helyi termelés – támogatását szolgáló intézkedések valamennyi fejlesztési stratégiában kulcsfontosságúak, és elengedhetetlenek a szegénység, az éhezés és az alulfejlettség felszámolásához;
- JA. mivel a válság hatásainak jellemzésére használt összesített adatok mögött hatalmas különbségek rejtőzhetnek az országok között és azokon belül; mivel nehéz hozzájutni a gazdasági válságnak a régiókra és a kiszolgáltatott csoportokra mért hatásának teljes megértéséhez szükséges valós idejű adatokhoz; mivel globális szintű konstruktív és innovatív adatgyűjtésre és -elemzésre van szükség;
1. megerősíti arra vonatkozó határozott szándékát, hogy megvédi és támogatja az emberi jogokat és az alapvető – polgári, politikai, gazdasági, szociális és kulturális – szabadságokat, ami az Európai Unió külpolitikájának alapelve és összes más politikájának alapja, a Lisszaboni Szerződésben, különösen a gazdasági és pénzügyi válsággal kapcsolatban rögzítettek szerint;
 2. hangsúlyozza, hogy az emberi jogok kiterjednek az élelemhez, a vízhez, az oktatáshoz, a megfelelő lakhatáshoz, a földhöz, a tisztességes munkához, az egészséghez és a szociális biztonsághoz való jogra is; elítéli, hogy a válság kirobbanása óta e jogok számos országban veszélybe kerültek; elismeri, hogy elsősorban a szegénység és annak súlyosabbá válása a fő oka annak, hogy az emberek nem állnak ki e jogaikért; kéri, hogy mivel a világ jóval elmarad a 2015-re kitűzött céloktól, az EU több erőfeszítést és pénzt áldozzon a millenniumi fejlesztési célok (MFC) elérésére;

3. hangsúlyozza, hogy a válságra mind regionális, mind régióközi szinten elsősorban emberi jogi megközelítésű, nemzetközileg koordinált többoldalú együttműködéssel kell válaszolni;
4. emlékeztet arra, hogy a kormányoknak kötelessége mindenkor tiszteletben tartani, megvédeni és érvényesíteni az emberi jogokat, köztük a gazdasági és szociális jogokat, valamint a digitális szabadságjogokat, ahogy azt a nemzetközi emberi jogi normák is előírják; felhívja a kormányokat a megkülönböztetés valamennyi formájával szembeni védelemre és az emberi jogok mindenki számára való biztosítására; sajnálattal veszi tudomásul az e jogok hivatalos elismerése és politikai végrehajtása között fennálló szakadékot;
5. megerősíti, hogy bár a gazdasági világválság komoly fenyegetést jelent a gazdasági, szociális és kulturális jogok érvényesítésére, az államok – bevételeiktől függetlenül – semmilyen indokkal nem engedhetnek az alapvető emberi jogok tiszteletben tartására rájuk érvényes kötelezettségeikből; hangsúlyozza, hogy a kormányoknak mindenkori kötelességük a méltósággal élhető élethez szükséges szociális és gazdasági jogok „minimális, alapvető színvonalát” biztosítani;
6. sürgeti a kormányokat, hogy a népesség legkiszolgáltatottabb csoportjainak érdekeit helyezték a politikai válaszok középpontjába azáltal, hogy emberi jogi keretet használnak a döntéshozatali folyamat során; felhívja a kormányokat, hogy minden szükséges intézkedést hozzanak meg annak biztosítására, hogy mindenki hozzáférjen az igazságszolgáltatáshoz, különösen odafigyelve a szegénységben élőkre, akikkel kapcsolatban el kell érni, hogy teljes mértékben értsék a jogaikat, és birtokolják az érvényesítésükhöz szükséges eszközöket; felszólítja az Európai Uniót arra, hogy fokozza a büntetlenség elleni küzdelmet, és növelje a jogállamiság és az igazságügyi reform programjainak juttatott támogatását a partnerországokban, elősegítve az aktív civil társadalom létrejöttét, amely valamennyi demokratizálódási folyamat alapját jelenti;
7. üdvözli az Európai Unió elkötelezettségét a gazdasági, szociális és kulturális jogok támogatása, illetve az alapvető szolgáltatásokhoz való egyetemes és megkülönböztetéstől mentes hozzáférés biztosítására tett erőfeszítések erősítése iránt, különösen odafigyelve a szegény és kiszolgáltatott csoportokra, ahogy az az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó stratégiai keretben is rögzítve van; várakozással tekint ezek konkrét intézkedések formájában történő megjelenésére, ideértve az uniós küldöttségek által megfogalmazott, az emberi jogokkal kapcsolatos országstratégiákat is;
8. ragaszkodik ahhoz, hogy az EU emberi jogi különleges képviselője biztosítsa, hogy az emberi jogok állnak a politikai kezdeményezések előterében, különös hangsúllyal a harmadik országok társadalmainak legkiszolgáltatottabb csoportjain;
9. hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy a válság idején e projektekre fordítható költségvetés csökkentése nem áthatja alá az emberi jogok és a demokrácia előmozdításához nyújtott támogatást; ezzel összefüggésben hangsúlyozza annak szükségességét, hogy biztos támogatást nyújtsanak a gazdasági és szociális jogokért – mint például a munkavállalók és a migránsok jogai – küzdő emberi jogi aktivistáknak a

demokrácia és az emberi jogok európai eszköze (EIDHR) által támogatott projektjei számára, emellett hangsúlyozza az emberi jogi oktatás támogatásának fontosságát;

10. emlékezteti a kormányokat, hogy kötelességük biztosítani, hogy a civil társadalmi szervezetek minden szükséges eszközzel rendelkezzenek a társadalmon belüli szerepük betöltésére, illetve elkerülni, hogy a jelenlegi válságra hivatkozva csökkentsék e szervezetek támogatását; a civil társadalmi eszköz megfelelő finanszírozására szólít fel 2013 után a civil társadalom lehetőségeinek további megerősítése érdekében a partnerországokban;
11. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak a jelentős gazdasági, társadalmi és környezeti hatással bíró jogalkotási és nem jogalkotási javaslatok, végrehajtási intézkedések, illetve kereskedelmi és befektetési megállapodások hatástanulmányaiba emberi jogi rendelkezéseket is bele kell foglalnia;
12. aggodalommal jegyzi meg, hogy a gazdasági világválság veszélyezteti az uniós tagállamok hivatalos fejlesztési segélyre fordított kiadásait; emlékeztet arra, hogy bár a gazdasági világválság a gazdagabb országokból indult ki, terhét mégis a szegény országok viselik aránytalan mértékben; sürgeti ezért az Uniót és tagállamait, hogy tartsák fenn és teljesítsék a két- és többoldalú ODA-kötelezettségvállalásaikat és az ENSZ Millenniumi Nyilatkozatában foglalt célokat, különösen azokra a területekre koncentrálva, ahol jelenleg nincs fejlődés, és hogy az értékarányos megtérülés, továbbá az emberi jogi és a fejlesztési politikák következetességének elérése érdekében biztosítsák a fejlesztési segély hatékony felhasználását; emlékeztet arra, hogy a feltörekvő országokra szintén jelentős szerep vár a hivatalos fejlesztési támogatáshoz való lehetséges hozzájárulásuk révén;
13. sürgeti a Bizottságot, az EKSZ-t és a tagállamokat, hogy a válságra adandó válaszokat és a fejlesztési politikát emberi jogi megközelítésen alapulva alakítsák ki, mint ahogy azt a Bizottság „Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának jövője” című közleménye¹, illetve a Parlamentnek a közleményről kiadott állásfoglalása² is rögzíti;
14. hangsúlyozza a szakpolitikák koherenciájának és koordinációjának fontosságát a szegénység csökkentése célkitűzésének elérésében, illetve az uniós külső támogatás hitelességének és hatásának növelésében;
15. megerősíti, hogy a partnerországoknak nyújtott költségvetési támogatások és valamennyi kereskedelmi megállapodás feltételül kell szabni a partnerországokban az emberi jogok és a demokrácia tiszteletben tartását; úgy véli, hogy a donoroknak és a hitelezőknek elsősorban összehangolt módon kell fellépniük a csalás és a korrupció bejelentett eseteivel szemben, és a jó kormányzás és az átláthatóság érdekében támogatniuk kell a reformokat ezekben az országokban; arra sürgeti az EU-t és a tagállamokat, hogy végezzenek szisztematikus kockázatértékelést a partnerországokban széles körben elterjedt korrupcióról, amely gátolhatja a fejlesztési és humanitárius projektek kívánt hatásait;

¹ COM(2011)0637.

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0386.

16. felhívja a fejlődő országokat, hogy olyan gazdaságpolitikákat alakítsanak ki, amelyek támogatják a fenntartható növekedést és fejlődést, új munkalehetőségeket teremtenek, a kiszolgáltatott csoportokat helyezik a politikai válaszlépések központjába, és amelyek stabil, az adócsalást felszámoló költségvetési rendszerre alapozzák a fejlődést, ami a saját erőforrások hatékonyabb és méltányosabb mozgósításához szükséges;
17. felhívja a külföldi és a belföldi befektetőket a vállalatok társadalmi felelősségére vonatkozó markáns stratégiák ösztönzésére minden országban, hangsúlyt fektetve a fenntartható fejlődésre és a jó kormányzásra, és egyértelműen központba állítva az emberi jogokat, a tisztességes munkát, a munkaügyi normákat, az egyesülési szabadságot, a kollektív tárgyalást és más szociális megfontolásokat;
18. ösztönzi a fejlődő országokat, hogy a gazdaságuk fellendítése, a kivitelük diverzifikációja és a versenyképességük növelése érdekében használják ki az Unió által az általános preferenciarendszer (GSP) keretein belül nyújtott kereskedelmi kedvezményeket; emlékeztet, hogy a GSP+ keretében kötelesek ratifikálni és ténylegesen végrehajtani a rendszerben felsorolt, az alapvető emberi és munkajogi, környezetvédelmi, illetve a jó kormányzásról szóló nemzetközi egyezményeket;
19. felhívja az Uniót, hogy támogassa és fogadja el az energiához való egyetemes hozzáférés 2030-ig történő elérésére vonatkozó nemzetközi célkitűzést, mivel ez a legszegényebbek és a legkiszolgáltatottabbak gazdasági szerepének erősítéséhez és szociális ellátásainak növeléséhez fog hozzájárulni a fejlődő országokban;
20. támogatja egy meghatározott érvényesítési mechanizmus kialakítását, amely a kétoldalú és regionális, az ún. „új generációs” uniós egyezmények emberi jogi záradékainak végrehajtását felügyeli; üdvözli az emberi jogi helyzet elemzésének javítására tett erőfeszítéseket a harmadik országokkal létesített kereskedelmi és/vagy befektetési egyezmények kezdeményezése vagy aláírása előtt; aggodalommal jegyzi meg, hogy a vonatkozó egyezményeknek az emberi jogok nyomán követésével kapcsolatos hatályos rendelkezései nem egyértelműen meghatározottak vagy kellőképpen ambiciózusak; felszólítja az EU-t egy olyan határozott elvi álláspont elfogadására, amelynek értelmében elvárja partnerországaitól, hogy megfeleljenek a nemzetközi megállapodásokban szereplő emberi jogi záradékoknak;
21. üdvözli, hogy az uniós segélyek inkább a legkevésbé fejlett országokra koncentrálnak, egyben felszólítja a közepes jövedelmű országokat, hogy költségvetési bevételeik egyre növekvő részét fordítsák szociális védelmi rendszerekre és az emberi jogok érvényesítésére a legszegényebbek és a legkiszolgáltatottabbak javára;
22. felhívja a nemzetközi közösséget, hogy nyújtson megfelelő segítséget Szubszaharai-Afrika kormányainak azt elkerülendő, hogy a pénzügyi válság tovább rontsa a humanitárius válságot a régió egyes országaiban;
23. felhívja a kormányokat, hogy tartsák tiszteletben az állampolgárok felé fennálló kötelezettségeiket a természeti erőforrásokkal való jó gazdálkodás terén;
24. felszólítja a kormányokat, hogy hozzanak meg minden szükséges intézkedést a jövedelmi egyenlőtlenségek szélsőségeinek csökkentésére, és hogy alakítsanak ki olyan

előfeltételeket, amelyek lehetővé teszik a jelenleg rendkívüli szegénységben élők számára, hogy teljes mértékben kiaknázzák lehetőségeiket, és méltóságban éljenek;

25. felszólítja a fejlődő országok kormányait, hogy dolgozzanak ki szociális védelmi rendszereket, mivel ezek alapvető fontosságúak a legkiszolgáltatottabbak védelmében, valamint a gazdasági és környezeti sokkal szembeni ellenálló képesség kialakításában, emellett inkább bizonyulnak a társadalomba történő befektetésnek, mint költségnek, ahogy azt Brazília bolsa familia-jához hasonló szociális jóléti programok vagy India nemzeti vidéki foglalkoztatási garanciarendszeréhez (NREGS) hasonló keresletvezérelt közfoglalkoztatási programok is mutatják; hangsúlyozza, hogy e készpénztranszfer-rendszerek sikere nagyrészt olyan feltételelességen múlik, mint a beiskolázás és az iskolalátogatás, illetve az egészségügyi szempontok, különösen a gyermekek védőoltása;
26. üdvözli Olivier Schutter, az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó és Magdalena Sepúlveda Carmona, a rendkívüli szegénységgel és az emberi jogok kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó kezdeményezését a fejlődő országok szociális védelmi rendszereinek a Globális alap a szociális védelemért eszköz által történő erősítésére, amelyen keresztül a nemzetközi szolidaritást a legkevésbé fejlett országok javára lehet átültetni; arra kéri a Bizottságot, hogy támogassa ezeket a programokat;
27. úgy véli, hogy a fenntartható mezőgazdaságba történő befektetés az élelmiszer-ellátás bizonytalansága elleni küzdelem és az általános növekedés fellendülésének fontos mozgatórugója a fejlődő országokban; felszólítja a kormányokat, hogy támogassák a felelős magánberuházásokat és a kisüzemi élelmiszertermelőket, különösen a nőket és a mezőgazdasági szövetkezeteket, amelyek a profit munkaerőre való fordítása által a rendkívüli szegénység csökkentésének leghatékonyabb eszközei; hangsúlyozza a vidéki infrastruktúrába történő befektetés fontosságát, amely csökkenti az üzleti költségeket, és lehetővé teszi a mezőgazdasági termelők számára, hogy elérjék a piacokat, és nagyobb jövedelemre tegyenek szert;
28. felszólítja a kormányokat arra, hogy akadályozzák meg a földberuházásokat végrehajtó nemzeti és nemzetközi pénzügyi spekulánsokat abban, hogy lakhelyelhagyást, környezetvédelmi problémákat, valamint élelmiszer-ellátási és jövedelembizonytalanságot okozva kedvezőtlen hatást gyakoroljanak a mezőgazdasági kistermelőkre és a helyi gyártókra; emlékeztet e tekintetben arra, hogy a biztos foglalkoztatás és élelemhez jutás az emberi jogok tiszteletben tartásának, a demokratizálódási folyamatnak és bármilyen politikai szerepvállalásnak is feltétele;
29. emlékezteti a kormányokat és a magánszektor a földtulajdon informális és hagyományos formáinak, valamint a földhasználati jogoknak a tiszteletben tartására; hangsúlyozza, hogy a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportoknak, így az őslakos népeknek van a legnagyobb szükségük a védelemre, mivel gyakran a föld jelenti számukra az egyetlen erőforrást, amelyből a megélhetésüket nyerik;
30. felszólítja a kormányokat, hogy ne csökkentsék vagy korlátozzák az élelmiszer-támogatásokat, mivel ezekkel a támogatásokkal vissza lehet fogni az éhezés elterjedését, és javítani lehet a táplálkozást a kedvezményezett háztartásokban;

31. felszólít arra, hogy a mezőgazdasági nyersanyagok túlzott spekuláció miatti áringadozásának elkerülése érdekében biztosítsanak nagyobb átláthatóságot a nyersanyagok piacán, és hangsúlyozza, hogy e kérdés nagyobb nemzetközi figyelmet és fokozott koordinációt igényel;
32. emlékezteti a kormányokat, hogy a fiatalok foglalkoztatását célzó politikáknak a munkahelyteremtés mellett arra is ki kell terjedniük, hogy az elfogadható életszínvonalhoz megfelelő jövedelmet és munkakörülményeket biztosítsanak;
33. támogatja a pénzügyi tranzakciós adó globális bevezetését, amely a fejlesztés innovatív, végső soron a gazdasági és szociális jogok egyetemes érvényesülését támogató finanszírozási mechanizmusa lehet; arra ösztönzi az összes tagállamot, hogy támogassa a pénzügyi tranzakciós adó bevezetésére irányuló uniós költségvetési javaslatot;
34. hangsúlyozza, hogy a jogellenes pénzmozgások, az adóparadicsomok és az árupiaci spekuláció elleni fellépés az emberi jogok érvényesítéséhez szükséges intézkedés, különösen az alacsony jövedelemmel rendelkező országokban;
35. úgy véli, hogy a gazdaságpolitikák tekintetében a fejlődő országoknak innovatív finanszírozási rendszereket kellene bevezetniük; ösztönzi a fejlődő országokat, hogy dolgozzanak ki a saját erőforrásaikhoz kapcsolódó pénzügyi mechanizmusokat;
36. felszólít a fejlődő országokban működő vállalkozások versenyképességének javítására, ami lehetővé tenné a munkanélküliség csökkentését és a foglalkoztatást támogató politikák előmozdítását;
37. kiemelten fontosnak tartja a képességfejlesztés és a képzési politikák erősítését, ideértve az informális tanulást, a szakmai gyakorlatot és a munkahelyi képzést is, amelyek támogatást nyújtanak az oktatásból a munkaerőpiacra történő sikeres átmenethez;
38. hangsúlyozza, hogy az arab tavasz eseményei rávilágítanak az uniós szakpolitikák e térséget érintő hiányosságaira, többek között a fiatalok helyzetét illetően, akiket tömegesen érint a munkanélküliség, és akiknek a hazájukban nincsenek kilátásaik; felszólítja az EU-t, hogy hatékonyabban lépjen fel a pénzügyi válság harmadik országokban gyakorolt hatásainak jobb kezelése érdekében, többek között a civil társadalmi szervezetek által készített jelentések megfelelő figyelembevételé révén;
39. felszólítja azoknak az országoknak a kormányait, ahol magas a gyermekmunka aránya, illetve a nemzetközi adományozókat, hogy a szegénység mértékének csökkentése és a gazdasági növekedés ösztönzése érdekében támogassák az oktatáshoz való hozzáférés kiszélesítéséhez, az oktatási színvonal emeléséhez és az iskolai költségek csökkentéséhez hasonló megelőző intézkedéseket;
40. felszólítja a kormányokat, hogy hozzanak létre második esélyt nyújtó oktatási programokat azoknak, akik nem vettek részt alapfokú oktatásban írás-olvasási és számolási készségek, illetve a szegénységből való kilábalást segítő megélhetési készségek átadása céljából;

41. felszólítja a kormányokat, hogy növeljék a gyermekvédelmi támogatási intézkedéseket, ideértve a gyermekek elleni erőszak leküzdésére és a kormányhivatalnokok ezen a téren való tudatosságnövelése támogatására irányuló intézkedéseket;
42. emlékeztet rá, hogy minden gazdaságélénkítési politikába be kell építeni egy, a nemekkel kapcsolatos fontos elemet; olyan politikák és gyakorlatok sürgős alkalmazására szólít fel, amelyek biztosítják, hogy több nő lép a munkaerőpiacra méltányos munkakörülményekkel és szociális védelemmel rendelkező állásokba; a nők fizetetlen házimunkáját és ápolási munkáját csökkentő gondozási szolgáltatásokba történő közberuházásra szólít fel; ragaszkodik hozzá, hogy a munkaerő-piaci politikák foglalkozzanak az ápolásra és gondozásra fordított szülői idő hiányának problémájával;
43. hangsúlyozza, hogy a nőket jobban be kell vonni a társadalmi párbeszédbe és a döntéshozatali folyamatokba; emlékeztet arra, hogy a lányok és a nők oktatása és társadalmi szerepvállalása alapvető fontosságú;
44. felszólítja a kormányokat, hogy foglalkozzanak az időseket különösen a gazdasági visszaesés idején érintő kritikus emberi jogi kérdésekkel, mint például a hosszú távú munkanélküliség, az életkorhoz kapcsolódó foglalkoztatási hátrányos megkülönböztetés, a jövedelmi bizonytalanság és a megfizethetetlen egészségügyi ellátás; felszólítja a kormányokat, hogy alakítsanak ki innovatív új mechanizmusokat a rugalmas munkaerő-piaci részvételre, mint például a részmunkaidőben foglalkoztatott idősök által igénybe vehető szociális nyugdíj, az idősök foglalkoztatásának ösztönzését célzó átképzési programok vagy költségvetési intézkedések;
45. a hazautalások tranzakciós költségeinek csökkentésére, illetve annak lehetővé tételére hív fel, hogy például a migránsok könnyebben nyithassanak bankszámlát a célországban;
46. felszólítja a kormányokat annak biztosítására, hogy az emberkereskedelem elleni küzdelem a gazdasági és pénzügyi válság idején is elsőrendű helyet foglal el a céljaik között; felszólítja a kormányokat, hogy hiánytalanul hajtsák végre az emberkereskedők és embercsempészek bíróság elé állítására vonatkozó jogszabályokat, hogy növeljék az emberkereskedelem áldozatainak támogatását és a számukra nyújtott jogi segítséget, illetve hogy fejlesszenek ki szorosabb nemzetközi együttműködést;
47. üdvözli az ENSZ magas szintű szakértői munkacsoportjában az Európai Bizottság fejlesztési biztosának részvételével a 2015 utáni fejlesztési menetrendről folyó egyeztetéseket; úgy véli, hogy a 2015 utáni kereteknek az emberi jogok egyetemes érvényesítését kell előtérbe helyezniük, és figyelembe kell venniük a pénzügyi és gazdasági válságnak a legszegényebbekre és a legkiszolgáltatottabbakra gyakorolt hatását, továbbá fenn kell tartaniuk a szegénység visszaszorítására irányuló célkitűzésekkel kapcsolatos kötelezettségvállalásokat; felszólít minden érdekelt felet, hogy fontolják meg mérhető irányszámok és mutatók, illetve minőségi és eredményalapú mutatók felállítását;
48. hangsúlyozza, hogy további kutatásokra és elemzésekre van szükség a pénzügyi és gazdasági válságnak az egyes régiókra, köztük az EU-ra és annak harmadik országokkal fenntartott kapcsolataira gyakorolt hatásáról, emellett javítani kell a globális és

regionális válságok korai jeleinek figyelemmel kísérését; hangsúlyozza, hogy a társadalom legszegényebb és legkiszolgáltatottabb tagjait érintő problémák jobb megértése és kezelése érdekében nagyobb szerepet kell adni a tételes adatoknak a kutatásban és a politikák tervezésében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyújtsanak pénzügyi támogatást az ENSZ-főtitkár által 2009-ben indított „Globális pulzus” nevű innovatív ENSZ-műhelynek a pénzügyi és gazdasági válság által a népesség kiszolgáltatott csoportjaira gyakorolt hatás jobb megértéséhez szükséges adatok összegyűjtése és elemzése, illetve a megfelelő politikai válaszlépések megtétele érdekében;

49. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Külügyi Szolgálatnak (EKSZ), az Európai Unió emberi jogokért felelős különleges képviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek és az ENSZ emberi jogi főbiztosa hivatalának.

23.1.2013

VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Külügyi Bizottság részére

a pénzügyi és gazdasági válság emberi jogokra gyakorolt hatásáról
(2012/2136(INI))

A vélemény előadója: Keith Taylor

JAVASLATOK

A Fejlesztési Bizottság felhívja a Külügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. hangsúlyozza, hogy a gazdasági és pénzügyi válság az emberi jogok összességét fenyegeti, beleértve a polgári és politikai jogokat is; hangsúlyozza, hogy a gazdasági és pénzügyi válság negatív hatása mind a városi, mind a vidéki lakosság legveszélyeztetettebb csoportjait érintette az élelmiszerhez, az egészségügyhöz és az oktatáshoz való hozzáférés szempontjából, és világszerte az elszegényedett népesség drámai emelkedéséhez vezetett; figyelmeztet arra, hogy a kormányoknak kötelessége a gazdasági, társadalmi és kulturális jogok tiszteletben tartásának biztosítása, valamint a – többek között – vállalati és egyéb magánszereplők visszaéléseivel szembeni védelem nyújtása az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelvek érvényesítése révén, illetve az említett szereplők által elkövetett pénzügyi bűncselekmények kivizsgálása; hasonlóképpen emlékeztet az EU azon felelősségére, hogy partnerségi megállapodásokat javasoljon, amelyek hozzájárulnak a célország fenntartható fejlődéséhez és a foglalkoztatáshoz, beleértve a minimális szociális normákat is;
2. megjegyzi, hogy a pénzügyi válság különféle átviteli csatornákon keresztül terjedt szét a világban, egyéb, eltérő sebességű és intenzitású válságokkal (pl. élelmiszer- és üzemanyagválság) kölcsönhatásban; aggodalommal veszi tudomásul, hogy a Világbank és az ENSZ becslései szerint a válság következtében további 55–103 millió ember kényszerült szegénysorba, ami gátolja az emberi jogok további kiteljesedését;
3. aggodalommal jegyzi meg, hogy a Világbank és az IMF becslései szerint lassul a szegénység csökkentésének üteme Szubszaharai-Afrikában; valamint hogy Szubszaharai-Afrikában 2009-ben körülbelül 30 000–50 000-rel több gyermek halt meg a globális pénzügyi válság hatásaként;

4. aggodalommal jegyzi meg, hogy a válság következtében például a még több nem fizetett munka és az erőszak növekedése révén csökkentek a nők jogai; ennek megfelelően megerősíti, hogy a közszolgáltatások és a hatékony szociális védelmi rendszerek fejlesztése alapvető fontosságú a nők gazdasági és szociális jogainak biztosítása szempontjából;
5. emlékeztet rá, hogy a megkülönböztetés tilalmának elve megköveteli, különösen a válság összefüggésében, hogy pozitív korrekciós intézkedésekre kerüljön sor a nőket, az őslakosokat és a lakosság egyéb, rendszeresen hátrányos helyzetbe kerülő rétegeit érintő aránytalan negatív hatások ellensúlyozása érdekében, biztosítva ugyanakkor, hogy a válság elleni említett intézkedések kedvezményezettjei a leghátrányosabb helyzetben lévő és legsérülékenyebb közösségek legyenek;
6. kiemeli, hogy a szociális téren tett befektetések lehetővé tették a szegénységben élő lakosság válsággal szembeni hatékonyabb védelmét, valamint fokozzák a szegények megrázkódtatásokkal szembeni ellenálló képességét; hangsúlyozza továbbá, hogy egyes fejlődő országok növekedési rátája a válság ellenére a 4%-hoz közelít; hangsúlyozza, hogy a hatékony belső adórendszerrel rendelkező államok kevésbé kiszolgáltatottak a kereskedelmi adókból és külföldi tőkebeáramlásból származó bevételek hirtelen kiesésével szemben; következésképpen sürgeti az Európai Uniót, hogy a válság állami bevételekre gyakorolt hatásának enyhítése érdekében támogassa a progresszív és hatékony adórendszer kiépítését a fejlődő országokban a szociális védelmi programokhoz szükséges összegek biztosításának elősegítése és a meglévő források méltányos újraelosztásának biztosítása érdekében; ragaszkodik ahhoz, hogy az EU maradjon hajthatatlan az általa nyújtott fejlesztési segély feltételeit és hatékonyságát illetően, tekintettel az olyan országokra, ahol a korrupció még tovább súlyosbítja a válság emberi jogok tekintetében kifejtett negatív hatásait;
7. hangsúlyozza, hogy bár a fejlett országokban az emberek érzékelik a gazdasági és pénzügyi válság hatásait, a válság valódi súlya a fejlődő világban élőkre hárul, akiket kevés védőháló óv; kéri, hogy az EU nagyobb mértékben vegyen részt a fejlődő országokat érő említett hatások enyhítésében;
8. aggodalommal veszi tudomásul, hogy a világ számos országában veszélybe kerültek a polgári és politikai jogok a társadalmi tiltakozások brutális elfojtása következtében; hangsúlyozza, hogy a tájékoztatáshoz való jogot és a kormány válság elleni intézkedésekre vonatkozó szakpolitikai döntéseiben való részvétel jogát tiszteletben kell tartani;
9. sajnálattal állapítja meg, hogy míg a nemzetközi közösség elismeri az összes emberi jog oszthatatlanságát és egyforma jelentőségét, a gazdasági, társadalmi és kulturális jogokat a gyakorlatban nehéz érvényesíteni; úgy véli, hogy teljes körűen ki kellene használni a gazdasági, szociális és kulturális jogokról szóló nemzetközi egyezségokmányhoz csatolt fakultatív jegyzőkönyvet (ICESCR), amely lehetővé teszi az egyéni panasztételt a gazdasági, szociális és kulturális jogok állítólagos megsértése esetén;
10. hangsúlyozza, hogy a társadalmi feszültségek a kisebbségek és migráns munkavállalók elleni diszkrimináció és idegengyűlölet fokozódásához vezettek, akik a válság által érintett legsérülékenyebb csoportok közé tartoznak, és akik szükségleteit figyelembe kell venni a

válságra adott válasz kialakítása során;

11. megerősíti, hogy amíg a gazdasági világválság komoly fenyegetést jelent a gazdasági, szociális és kulturális jogok érvényesítésére, addig az államok – bevételeiktől függetlenül – semmilyen indokkal nem engedhetnek az alapvető emberi jogok tiszteletben tartására vállalt kötelezettségeikből; hangsúlyozza, hogy a kormányoknak mindenkor kötelességük a méltósággal élhető élethez szükséges szociális és gazdasági jogok „minimális, alapvető színvonalát” biztosítani;
12. hangsúlyozza, hogy a férfiak és nők közötti egyenlőség a nők szegénysége elleni küzdelem egyik eszköze, mivel kedvezően befolyásolja a termelékenységet és a társadalmi fenntarthatóságot, valamint a nők nagyobb munkaerő-piaci részvételét eredményezi, ami számos társadalmi, gazdasági és ökológiai előnnyel jár;
13. hangsúlyozza, hogy a szociális és gazdasági jogok érvényesítése többek között attól függ, hogy az állam mennyire képes szabályozni a pénzügyi piacot és egyenlő módon elosztani a forrásokat például hatékony, átlátható és progresszív adózási rendszer kiépítésével;
14. hangsúlyozza, hogy a kormányoknak a válságra nem csupán gazdasági, hanem szociális téren is reagálniuk kell; a jövőbeli partnerségi megállapodásokban hangsúlyozni kell a jobb kormányzás előmozdítását a fejlődő országok erőfeszítéseinek támogatása érdekében;
15. sajnálattal állapítja meg, hogy válság idején a nők és a kisebbségek jogai súlyosan sérülnek, és kitart amellett, hogy válság idején kiemelt figyelmet kell fordítani a nemek, valláson vagy meggyőződésen, fajon vagy etnikai származáson, életkoron, fogyatékosságon, szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló megkülönböztetés elleni küzdelemre;
16. hangsúlyozza, hogy a jogellenes pénzmozgások, az adóparadicsomok és az árupiaci spekuláció elleni fellépés az emberi jogok érvényesítéséhez szükséges intézkedés, különösen az alacsony jövedelemmel rendelkező országokban;
17. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi és gazdasági válság ezenfelül aránytalan hatással van egyes konkrét csoportok, különösen a legszegényebbek és a leginkább a társadalom peremére szorultak jogaira;
18. hangsúlyozza, hogy míg a válság polgári és politikai jogokra kifejtett hatásának teljes körű értékelése még várat magára, egyértelmű, hogy a válság növelte a társadalmi feszültségeket, olykor a tiltakozások erőszakos elfojtását eredményezte, és megsokszorozta az olyan alapvető jogok megsértésének eseteit, mint a véleménynyilvánítás szabadsága és a tájékoztatáshoz való jog;
19. emlékeztet rá, hogy az olyan alapvető értékek, mint a szabadság, az emberi méltóság, a társadalmi igazságosság és a megkülönböztetésmentesség kulcsfontosságúak a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés szempontjából; különösen hangsúlyozza az ILO tisztességes munkáról szóló menetrendjének mint a tisztességes globalizáció biztosítása alapelveinek egyetemlegességét; felszólítja az Európai Uniót arra, hogy emberi jogokon alapuló választ adjon a válságra, valamint aktívan járuljon hozzá a fejlődő

országokban a szociális védelmi minimum létrehozásához, tiszteletben tartva a végrehajtásukra vonatkozó egyéni megközelítéseket;

20. emlékeztet rá, hogy az emberi jogok érvényesítése többek közt magában foglalja a minimálbért, a nemzetközi munkaügyi normák teljes körű alkalmazását, valamint a mélyszegénység elleni védelmet szolgáló általános szociális védelmi minimumot;
21. megjegyzi, hogy mintegy 5,1 milliárd ember, azaz a világ lakosságának 75%-a nem rendelkezik megfelelő társadalombiztosítással, 2,6 milliárd ember számára nem áll rendelkezésre megfelelő szennyvízkezelés, 884 millió ember nélkülözi a megfelelő ivóvízforrást, 873 millió ember szenved tartósan az éhezéstől, évente mintegy 9 millió öt éven aluli gyermek hal meg nagyrészt megelőzhető betegségekben, továbbá hogy 100 millió ember kerül a szegénységi küszöb alá, amikor fizetnie kell az egészségügyi ellátásért;
22. rámutat, hogy a szubszaharai országok gazdaságaik és exportjuk korlátozott diverzifikációja és az elsődleges árucikkek dominanciája miatt különösen ki vannak szolgáltatva a külső megrázkódtatásoknak; hangsúlyozza továbbá, hogy Afrikában jelentős fejlesztési kihívást jelentenek a jogellenes pénzmozgások, melyek gátolják az emberi jogok érvényesítését; ösztönzi az afrikai országokat, hogy kezdjék meg az államadósságok módszeres könyvvizsgálatát; ismételten felhívja az Európai Uniót, hogy tegye egyik fő prioritásává az adóparadicsomok és a korrupció elleni harcot, valamint hogy erre határozottan ösztönözze a nemzetközi pénzügyi és fejlesztési intézményeket is;
23. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kötelező érvényű és nem módosítható emberi jogi záradékok révén biztosítsák a megkötött vagy felülvizsgált kereskedelmi és beruházási megállapodások keretében az emberi jogok valódi védelmét; ezért hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak nem szabad olyan szerződéseket kötniük, amelyek exportpiacokra való belépésük biztosítása vagy befektetők odavonzása érdekében korlátozzák az emberi jogok betartására vonatkozó kötelezettségvállalásaik teljesítését; ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottság végezzen a kereskedelmi és a beruházási megállapodásokra vonatkozó, szisztematikus emberi jogi hatásvizsgálatot az emberi jogok hatékony érvényesítése érdekében;
24. aggodalommal jegyzi meg, hogy a gazdasági világválság veszélyezteti az uniós tagállamok hivatalos fejlesztési segélyre fordított kiadásait; emlékeztet arra, hogy bár a gazdasági világválság a gazdagabb országokból indult ki, terhét mégis a szegény országok viselik aránytalan mértékben; következésképpen sürgeti az Európai Uniót és a tagállamokat, hogy tartsák fenn és teljesítsék a hivatalos fejlesztési segélyre vonatkozó jelenlegi két-, illetve többoldalú kötelezettségvállalásaikat, és az ENSZ Millenniumi Nyilatkozatában foglalt célokat; emlékeztet továbbá arra, hogy a feltörekvő országokra szintén jelentős szerep vár a hivatalos fejlesztési segélyhez való lehetséges hozzájárulásuk révén;
25. megerősíti, hogy a nemzetközi intézmények – így az IMF, a Világbank vagy a WTO – hatáskörébe tartozó döntéseknek összhangban kell lenniük a nemzetközi emberi jogi szerződésekbe foglalt valamennyi emberi jogi kötelezettséggel.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	22.1.2013
A zárószavazás eredménye	+ : 24 - : 0 0 : 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Thijs Berman, Michael Cashman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Eleni Theoharous, Patrice Tirolien, Anna Záborská, Iva Zanicchi
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Enrique Guerrero Salom, Gesine Meissner, Judith Sargentini

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	19.2.2013
A zárószavazás eredménye	+ : 47 - : 3 0 : 17
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Pino Arlacchi, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Mário David, Mark Demesmaeker, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Mirosław Piotrowski, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Libor Rouček, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, György Schöpflin, Adrian Severin, Marek Siwiec, Sophocles Sophocleous, Laurence J.A.J. Stassen, Charles Tannock, Inese Vaidere, Johannes Cornelis van Baalen, Geoffrey Van Orden, Sir Graham Watson
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Marije Cornelissen, Anne Delvaux, Barbara Lochbihler, Monica Luisa Macovei, Emilio Menéndez del Valle, Potito Salatto, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Indrek Tarand, Traian Ungureanu, Ivo Vajgl
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Rui Tavares, Claudiu Ciprian Tănăsescu